

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **JUDr. M. H., LL.M., MBA**, zastoupený JUDr. Ing. Bc. Milanem Mlezivou, advokátem se sídlem Skrétova 1011/48, Plzeň, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Na Popelce 2/16, Praha 5, proti rozhodnutí ředitele žalovaného ze dne 25. 7. 2019, čj. 135/2019-NBÚ/07-OP, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2024, čj. 5 A 121/2019-141,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím z 11. 4. 2019 žalovaný rozhodl podle § 121 odst. 2 ve spojení s § 81 odst. 1 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (dále jen „zákon o utajovaných informacích“), tak, že doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby se žalobci nevydává, protože žalobce nesplňuje podmínku spolehlivosti podle § 81 odst. 1 písm. e) zákona o utajovaných informacích. Rozklad proti tomuto rozhodnutí zamítl ředitel žalovaného v záhlaví uvedeným rozhodnutím a napadené rozhodnutí potvrdil. O doklad bezpečnostní způsobilosti usiluje žalobce proto, neboť má úmysl se stát insolvenčním správcem pro specifický typ úpadců (§ 2a ve spojení s § 3 odst. 2 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, dále „zvláštní insolvenční správce“). Proti

tomuto rozhodnutí o rozkladu podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl svým rozsudkem z 6. 4. 2022, čj. 5 A 121/2019-93. Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce kasační stížnost, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl svým rozsudkem z 2. 8. 2023, čj. 8 As 117/2022-44, tak, že tehdy napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Na základě tehdejší kasační argumentace zdejší soud shledal, že městský soud měl vyhovět žádostem žalobce o odročení jednání. V novém řízení zamítl městský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem.

[2] Městský soud úvodem připomněl specifika bezpečnostního řízení a jeho soudního přezkumu, která vyplývají z judikatury. Dále městský soud konstatoval, že po úplném prostudování správního spisu (včetně jeho utajené části) souhlasí se žalovaným, který shledal žalobce nespolehlivým. Žalovaný dostatečně odůvodnil, v čem ze strany žalobce tkví ohrožení výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce. Tato zjištění žalovaného přitom vyvolávají pochybnosti o tom, zda je žalobce schopen chránit citlivé informace a vyvarovat se jejich zneužití ve svůj majetkový prospěch.

[3] Dále se městský soud zabýval pojmem tzv. citlivé činnosti. Žalovaný nemusel v nyní projednávané věci redefinovat tento pojem či citovat jeho definici, neboť ta je obsažena již v § 2a zákona o insolvenčních správcích ve spojení s § 84 odst. 5 zákona o utajovaných informacích. Ačkoliv ředitel žalovaného zvolil nešťastnou formulaci, že zvláštní insolvenční správce by měl „*dbát o řádnou ochranu utajovaných informací*“, tak městský soud dal žalobci zapravdu v tom, že výkon citlivé činnosti neznamena chránit utajované informace. Z kontextu napadeného rozhodnutí je však zřejmé, že ředitel žalovaného měl na mysli řádnou ochranu těch informací, s nimiž by se žalobce při výkonu této funkce seznámil. Žalovaný pečlivě zkoumal, do jaké míry mohou zjištěné negativní okolnosti ovlivnit žalobce ve výkonu citlivé činnosti, přičemž městský soud souhlasí s tím, že všechny tyto negativní okolnosti vypovídají o tom, jak nezodpovědně nakládá žalobce s majetkem třetích osob.

[4] Žalovaný v případě žalobce shledal tyto negativní okolnosti: Jednak jde o jeho podnikání skrze společnost Realits Servis Corporation, s. r. o. (dále jen „společnost Realits“). Část této aktivity žalobce spočívala v půjčování peněz těm osobám, které nemohly náležitě zvážit svoji schopnost splácet. Těmto osobám pak, ve prospěch společnosti Realits, propadaly jejich nemovitosti. V tomto ohledu neprojevil žalobce žádnou sebereflexi. Další negativní okolnost spočívá v získání domu v S. (byť vlastnictví k ní nabyla družka žalobce) v rámci konkurzního řízení, neboť nemovitost do konkurzního řízení přihlásila společnost Realits. Pokud sám žalobce uvedl, že tuto nemovitost nechtěl koupit přímo on, jelikož ji do konkurzního řízení přihlásila sama žalobcova společnost, tak tím dle městského soudu žalobce přiznal, že jeho jednání bylo účelové. Žalobce takto usiloval o skrytí svého jména. Další negativní okolnost pak spočívá ve vyloučení žalobce pro pochybnosti o jeho podjatosti z insolvenčního řízení společnosti RADIO TAXI Karviná, s. r. o. (dále jen „společnost Radio“). Z funkce insolvenčního správce tehdy vyloučil žalobce Krajský soud v Ostravě. Žalovaný, dle městského soudu, správně přihlédl k tomu, že se žalobce nechal ustanovit insolvenčním správcem společnosti Radio, aniž by splnil svoji zákonnou povinnost a informoval příslušný soud o skutečnostech, které mohly vyvolat pochybnosti o jeho podjatosti. Za nestandardní okolnosti tehdy krajský soud shledal to, že bývalý zaměstnavatel žalobce byl právním zástupcem tehdejšího věřitele a také, že žalobce kontaktoval předchozí insolvenční správkyni s tím, že jí za případnou spolupráci nabídl polovinu své odměny.

pokračování

[5] Městský soud se dále, s ohledem na judikaturu, nezabýval těmi námitkami, které žalobce uplatnil pouhým odkazem na svůj rozklad. Městský soud dále vysvětlil, že žalovaný nespороval kvality žalobce při výkonu jeho advokátní praxe, ale posuzoval negativní okolnosti. Posuzovaná správní rozhodnutí jsou, dle městského soudu, přezkoumatelná.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Městský soud měl zrušit napadená správní rozhodnutí pro jejich nezákonnost, neboť obsah těchto rozhodnutí se míjí s obsahem bezpečnostního řízení. Městský soud také nesprávně posoudil otázku tzv. citlivé činnosti. Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem v tom, že žalovaný nemusel definovat obsah tohoto pojmu. Obsah tohoto pojmu je naopak pro bezpečnostní řízení klíčový, přičemž žalovaný vůbec nehodnotil zjištěné negativní okolnosti ve vztahu k výkonu citlivé činnosti a do jaké míry by (ne)důvěryhodnost stěžovatele vedla k případnému zneužití jeho funkce zvláštního insolvenčního správce (tj. citlivé činnosti). Ředitel žalovaného v tomto ohledu uvedl, že má pochybnosti o tom, zda stěžovatel bude při výkonu citlivé činnosti „dbát o řádnou ochranu utajovaných informací.“ Městský soud se svým volným výkladem, dle kterého má stěžovatel dbát o řádnou ochranu citlivých informací, snaží chránit toto nezákonné odůvodnění. Kvůli tomuto odůvodnění však trpí celé napadené rozhodnutí zásadní vadou. Obsahem bezpečnostního řízení nebyla ochrana utajovaných informací, ale bezpečnostní způsobilost, která je řečena v jiné části zákona ochrany utajovaných informací. Ředitel žalovaného tedy volně přechází mezi jednotlivými řízeními podle zákona o utajovaných informacích.

[7] Stěžovatel má za to, že rozhodnutí ředitele žalovaného se nezabývalo tím, z jakého důvodu nesplňuje stěžovatel podmínky spolehlivosti a jaké negativní okolnosti byly v jeho případě zjištěny. Městský soud tedy přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí. Za negativní okolnost se považuje chování, ovlivnitelnost či nedůvěryhodnost osoby, která může vést ke zneužití funkce zvláštního insolvenčního správce. Žalovaný nijak nespecifikoval, jaké konkrétní negativní okolnosti mohou vést k zneužití výkonu této funkce. Žalovaný shledal několik negativních okolností (podnikání v rámci společnosti Realits; koupě nemovitosti v Soběšovicích; funkce insolvenčního správce společnosti Radio), nicméně nespecifikoval, jak tyto aktivity stěžovatele mohou ovlivnit jeho výkon funkce zvláštního insolvenčního správce.

[8] Co se týče jednání v rámci společnosti Realits, tak městský soud shledal, že tyto aktivity zpochybňují schopnost stěžovatele chránit utajované informace a nezneužít je ve svůj prospěch. Stěžovatel se nicméně v rámci své podnikatelské činnosti nesetkal s utajovanými informacemi a rovněž se nepředpokládá, že by se i jako zvláštní insolvenční správce setkával s utajovanými informacemi. Pro setkávání s utajovanými informacemi by stěžovatel musel mít příslušné oprávnění. Stěžovatel tedy nemůže zneužívat utajované informace, jestliže k nim nemá přístup. Co se týče koupi nemovitosti v S., tak městský soud ani žalovaný nevysvětlili, jak může jednání stěžovatele v konkurzním řízení vést ke zneužití funkce zvláštního insolvenčního správce. Městský soud rovněž dospěl k nesprávným závěrům ohledně vyloučení stěžovatele z insolvenčního řízení společnosti Radio. Ačkoliv Krajský soud v Ostravě tehdy shledal, že u stěžovatele jsou pochybnosti o jeho nepodjatosti, tak také konstatoval, že netvrdí, že by stěžovatel skutečně byl podjatý. Dle judikatury

přitom postačí pochybnosti o nepodjatosti, nikoliv skutečná podjatost. Také toto jednání stěžovatele tedy nepodporuje závěr, že by mohl zneužít výkon funkce zvláštního insolvenčního správce, resp. toto rozhodnutí krajského soudu nelze považovat za negativní okolnost.

Vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s rozsudkem městského soudu. Pojem citlivé činnosti je definován v zákoně o insolvenčních správcích, přičemž stěžovatel se na tato zákonná ustanovení sám odkázal ve své žádosti o vydání dokladu. Nebylo tedy nutné, aby žalovaný citoval či parafrázoval jejich obsah. Formulace o *ochraně utajovaných informací* byla zjevnou písařskou chybou na konci rozhodnutí ředitele žalovaného; z textu tohoto rozhodnutí naopak vyplývá, že to se zabývalo schopností stěžovatele vykonávat citlivou činnost. Své závěry žalovaný orgány řádně odůvodnil. Z kontextu obou správních rozhodnutí je zřejmé, že předmětem správního řízení bylo splnění podmínky spolehlivosti podle § 81 odst. 1 písm. e) zákona o utajovaných informacích. Žalovaný pečlivě posuzoval negativní okolnosti. Je tak nedůvodná námitka, že žalovaný neuvedl, proč stěžovatel nesplňuje podmínku spolehlivosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost není důvodná.

Přípustnost kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud se úvodem zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. V nyní projednávané věci jde totiž o opakovanou kasační stížnost. Pro takovou kasační stížnost dle soudního řádu správního platí, že je nepřipustná, pokud směřuje proti rozsudku, „*jímž (krajský či městský) soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu* [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.]. Nad rámec této zákonem předvídané výjimky dovedla judikatura také další situace, v nichž lze opakovanou kasační stížnost považovat za přípustnou. Tyto situace popsal rozšířený senát zdejšího soudu ve svém usnesení z 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS.

[12] Rozšířený senát shledal, že jde o situace, kdy „*Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí*“ (bod 24 odkazovaného usnesení). „*I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla*“ (bod 25 odkazovaného usnesení). „*Po stěžovateli lze spravedlivě požadovat, aby v souladu s principem vigilantibus iura a dispoziční zásadou uplatnil veškeré důvody, z nichž dovozuje nezákonnost rozhodnutí krajského soudu nebo vady řízení, které jeho vydání předcházely, již v první kasační stížnosti, pokud tak (mj. s ohledem na obsah řízení před krajským soudem a důvody jeho rozhodnutí) učinit může*“ (bod 26

pokračování

odkazovaného usnesení). „Obdobně (tj. jako na nepřípustné) je třeba nahlížet na námitky, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoli je uplatnit mohl. Nejvyšší správní soud o takových námitkách nerozhodoval, a jejich posouzení se proto nestalo součástí závazného právního názoru či pokynu. Účastník řízení totiž v druhé kasační stížnosti může napadnout jediné nesprávnou realizaci závazného právního názoru či pokynu a závěry z ní vyplývající, včetně nastolení otázek, které nemohly být předmětem první kasační stížnosti proto, že – typicky pro procesní vady – nebyly řešeny v první kasační stížnosti napadeném rozhodnutí krajského soudu“ (bod 28 odkazovaného usnesení). „Smyslem těchto úvah je závěr o tom, že vymezení rozsahu první kasační stížnosti předurčuje meze přezkumné činnosti Nejvyššího správního soudu i pro opakovanou kasační stížnost. Rezignuje-li stěžovatel na uplatnění všech důvodů, které podle jeho názoru svědčí o nesprávnosti právních názorů vyslovených krajským soudem, ač je uplatnit může, je legitimní, že z hlediska možnosti argumentace v dalším řízení ponese případné nepříznivé důsledky s tím spojené“ (bod 29 odkazovaného usnesení). „Lze tedy shrnout, že stěžovatel není oprávněn v opakované kasační stížnosti uplatňovat důvody, které mohl uplatnit v první kasační stížnosti a o nichž mohl (byl oprávněn i povinen) rozhodnout kasační soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. již v prvním kasačním řízení. Posouzení toho, které námitky mohl stěžovatel uplatnit v první kasační stížnosti a o kterých námitkách mohl rozhodnout kasační soud již v prvním řízení, bude záviset na konkrétních okolnostech případu“ (bod 30 odkazovaného usnesení).

[13] Z výše uvedeného vyplývá, že by stěžovatel měl veškeré kasační námitky uplatnit již v první kasační stížnosti, pokud tak učinit může. V tomto kontextu v nyní projednávané věci vzniká otázka, zda v situaci, kdy stěžovatel v první kasační stížnosti namítal pouze procesní vady řízení o žalobě, může až ve druhé kasační stížnosti přípustně argumentovat proti věcným závěrům městského soudu, které ale již byly obsaženy i v prvním vydaném rozsudku.

[14] Stěžovatel v první kasační stížnosti namítal nezákonnost tehdy napadeného rozsudku městského soudu, neboť ten měl na žádost stěžovatele odročit své jednání z důvodu změny zástupce stěžovatele a z důvodu pozitivního testu stěžovatele na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2. Zdejší soud v rozsudku čj. 8 As 117/2022-44 shledal tuto kasační stížnost důvodnou a zrušil tehdy napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zdejší soud konstatoval, že se ze strany městského soudu jednalo o vadu, která mohla vést k nezákonnému rozhodnutí ve věci samé, neboť městský soud v rozporu s § 49 odst. 3 ve spojení s § 50 s. ř. s. jednal bez přítomnosti stěžovatele. Také v jiných situacích, kdy městský (krajský) soud nesprávně neodročil jednání, zdejší soud shledal, že tyto situace mohly vést k nezákonnosti napadených rozhodnutí (rozsudky z 18. 10. 2022, čj. 5 As 384/2021-57, bod 15; z 31. 5. 2022, čj. 10 As 107/2021-36, bod 25; z 17. 6. 2020, čj. 6 As 51/2020-32, bod 27). Ačkoliv v tehdy projednávaných případech, na rozdíl od nyní posuzované věci, uplatnili tehdejší stěžovatelé také věcné námitky, tak zdejší soud se těmito námitkami pro jejich předčasnost nezabýval. Jak totiž vysvětlil zdejší soud v posledním z vyjmenovaných rozsudků: „Právo na projednání věci v přítomnosti účastníka není v čl. 38 odst. 2 věty první Listiny zakotveno samoučelně – jejím smyslem a účelem je zajistit, aby soud přinejmenším v jedné soudní instanci s účastníkem vešel či mohl vejít (požaduje-li to účastník) v osobní kontakt a aby účastník mohl soudu bezprostředně a přímo sdělit svoji verzi toho, co je předmětem rozhodování, a poukázat na skutečnosti svědčící ve prospěch této verze, a to i v případech, že soud na základě dosud získaných informací z vyjádření účastníků a ze správního spisu má za to, že účastník soudu žádnou relevantní informaci neposkytne“ (bod 28 citovaného

rozsudku). Jde tedy o situaci, kterou předvídal rozšířený senát v bodě 24 citovaného usnesení, tj. vytknutí procesního pochybení městského (krajského) soudu.

[15] Rozšířený senát v bodě 30 citovaného usnesení stanovil dvě podmínky, při jejichž splnění lze kasační námitku považovat za přípustnou, byť byla učiněna v opakované kasační stížnosti: stěžovatel tuto námitku nemohl učinit v první kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud ji nemohl ve svém prvním řízení projednat. I pokud by stěžovatel v první kasační stížnosti uplatnil námitky směřující proti věcnému posouzení městského soudu, tak by je Nejvyšší správní soud v prvním rozsudku neprojednal (pokud by se držel výše zmiňované judikatury). Minimálně druhá podmínka tedy je splněna.

[16] Co se týče první podmínky, tak její naplnění by se na první pohled mohlo zdát sporné. Na jednu stranu totiž platí, že stěžovatel již při podání první kasační stížnosti věděl o rozhodovacích důvodech městského soudu, a proti těmto mohl brojit. Na druhou stranu ale platí, že po napravení své procesní vady mohl městský soud rozhodnout odlišně či na základě odlišných důvodů oproti svému prvnímu rozsudku, např. z důvodu nově navržených důkazů. Ostatně pokud by neexistovala možnost, že městský (krajský) soud rozhodne v novém řízení odlišně či na základě odlišných důvodů, pak by se zdejší soud ve výše odkazovaných rozsudcích neomezoval na pouhé posuzování procesních vad, ale rovnou by se zabýval i věcnými námitkami. Je proto věcí procesní strategie stěžovatele, zda v situaci, kdy primárně namítá procesní pochybení krajského soudu, učiní v rámci opatrnosti v první kasační stížnosti také věcné námitky, či zda vyčká na nové řízení a v něm vydaný nový rozsudek městského soudu. Bylo by totiž formalistické považovat, při druhé nastíněné možnosti, věcné námitky za nepřipustné. Takový postup by totiž nutil stěžovatele zcela formálně brojit i proti závěrům, které podle jeho přesvědčení vzešly z procesně vadného řízení a ke kterým by se v dané fázi neměl Nejvyšší správní soud vůbec vyjadřovat. Tímto se nyní projednávaná věc liší od situace, kterou se zdejší soud zabýval v rozsudku z 7. 9. 2023, čj. 3 As 224/2021-43, v bodě 20. V tehdy projednávané věci zrušil zdejší soud napadený rozsudek městského soudu, neboť městský soud nesprávně shledal část žalobní argumentace jako opožděnou (rozsudek NSS z 6. 4. 2021, čj. 3 As 221/2019-53, body 24 až 27, který předcházel výše odkazovanému rozsudku). Jelikož tento závěr (zrušovací důvod) nebránil tomu, aby zdejší soud posoudil ve svém prvním rozsudku všechny ostatní kasační námitky, tj. včetně těch věcných, tak ve svém druhém rozsudku shledal, že tehdejší stěžovatel již nemohl v druhé kasační stížnosti uplatnit nové kasační námitky. V tehdy projednávané věci tak nešlo o formalistický požadavek, který je popsán výše, ale o zamezení dalšího rozšiřování kasační argumentace nad rámec již posouzeného (bod 26 usnesení rozšířeného senátu).

Důvodnost kasační stížnosti

[17] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkami, které stěžovatel vznesl v nyní projednávané kasační stížnosti. Značná část kasační argumentace namítá nepřezkoumatelnost napadených správních rozhodnutí. V tomto ohledu platí, že pokud městský (krajský) soud přezkoumá nepřezkoumatelné správní rozhodnutí, tak zatíží vadou nepřezkoumatelnosti také svůj rozsudek (rozsudek NSS z 10. 3. 2023, čj. 4 As 34/2021-61, bod 18).

pokračování

[18] Podle § 84 zákona o utajovaných informacích je obsahem bezpečnostního řízení zjištění, zda osoba splňuje podmínku spolehlivosti. Spolehlivost je u ní naplněna tehdy, pokud u ní nebyla zjištěna negativní okolnost. Za negativní okolnosti se mj. považuje *chování, které má negativní vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost fyzické osoby a může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti* [§ 84 odst. 3 písm. a) téhož zákona]. V případě insolvenčních správců se za citlivou činnost považuje výkon insolvenční správy vůči specifickým typům úpadců (§ 3 odst. 2 zákona o insolvenčních správcích), přičemž pro takové případy musí mít insolvenční správce zvláštní povolení. Pro získání tohoto povolení musí daná osoba naplnit výše popsané předpoklady spolehlivosti.

[19] Obsahem bezpečnostního řízení je tedy zjištění negativních okolností a jejich vyhodnocení ve vztahu k obsahu výkonu dané citlivé činnosti. Na straně 11 druhém odstavci prvostupňového rozhodnutí vyjmenoval žalovaný tři shledané negativní okolnosti (půjčování peněz v rámci společnosti Realits, účelové chování v rámci konkurzního řízení ve vztahu k nemovitosti v S. a odvolání z funkce insolvenčního správce společnosti Radio). Na straně 11 v šestém odstavci prvostupňového rozhodnutí pak žalovaný popsal, z jakého důvodu považoval tyto okolnosti za negativní ve vztahu k výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce. Žalovaný uvedl (jak také připomněl městský soud v bodech 47 až 49 nyní napadeného rozsudku), že stěžovatel v rámci svého podnikání ve společnosti Realits dlouhodobě a úmyslně využíval nízkého právního povědomí svých klientů a jejich finanční tísně ke svému majetkovému prospěchu. V tomto ohledu žalovaný popsal případy konkrétních osob. Dále žalovaný uvedl, že při insolvenčním řízení se společností Radio stěžovatel nesplnil svoji zákonnou povinnost a neoznámil pochybnosti o své podjatosti, byť k ní vedla řada zjevných indicií. Ve vztahu ke koupi nemovitosti v Soběšovicích žalovaný uvedl (být s odkazem na utajovanou část spisu), že ji stěžovatel nechtěl koupit na svoje jméno, neboť ji do konkurzu poslala jeho společnost. Žalovaný na straně 12 v druhém odstavci uzavřel, že spolehlivost stěžovatele při výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce je značně snížena na úkor upřednostňování jeho vlastních zájmů. Žalovaný nespatořoval v osobě stěžovatele záruku, že „*při výkonu citlivé činnosti bude postupovat zodpovědně a svědomitě, bude dodržovat veškeré zákonem stanovené povinnosti, nebude sledovat pouze svůj osobní zájem a nedopustí se zneužití ve vlastní prospěch. Obdobné účelové jednání účastníka řízení nelze vyloučit ani v oblasti výkonu citlivé činnosti, proto vydání dokladu o bezpečnosti způsobilosti (...) by bylo příliš velkým rizikem.*“ Ředitel žalovaného následně potvrdil tato zjištění a konstatování na straně 7 a násl. rozhodnutí o rozkladu.

[20] Na základě výše zrekapitulovaného má Nejvyšší správní soud za to, že obsah správních rozhodnutí se nemíjí s obsahem bezpečnostního řízení. Žalovaný se zabýval tím, zda v případě stěžovatele existují okolnosti, které lze ve vztahu k charakteru funkce zvláštního insolvenčního správce považovat za negativní. Žalovaný vysvětlil, proč u stěžovatele spatřuje riziko, že spíše než plnění zákonných povinností zvláštního insolvenčního správce může upřednostňovat vlastní majetkové zájmy, resp. žalovaný vysvětlil, proč zjištěné negativní okolnosti mohou ze strany stěžovatele vést k zneužití funkce zvláštního insolvenčního správce. Tyto negativní okolnosti přitom zjevně souvisejí s výkonem funkce zvláštního insolvenčního správce, který má nakládat s potenciálně značným majetkem specifických úpadců (investiční společnosti, penzijní fondy atd.) a jejichž úpadek může mít vliv na majetkovou sféru řady dalších osob. Proto zákonodárce požaduje po zvláštních insolvenčních správcích zvýšenou míru spolehlivosti. Nejvyšší správní soud

tedy souhlasí s městským soudem v tom, že napadená správní rozhodnutí jsou přezkoumatelná a příslušnou část kasačních námitek shledal nedůvodnou.

[21] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou, již stěžovatel sporuje toto konstatování ředitele žalovaného na straně 12 v šestém odstavci rozhodnutí o rozkladu: „Ze všech shora popsaných důvodů (...) mám oprávněnou pochybnost o tom, zda účastník řízení při výkonu citlivé činnosti (...) bude dbát o **ochranu utajovaných informací** a nikoliv upřednostňovat své vlastní osobní zájmy“ (zvýraznění doplnil NSS). Stěžovatel konkrétně namítá, že při vydávání dokladu o bezpečnostní způsobilosti (§ 81 zákona o utajovaných informacích) se nezkoumá, zda daný žadatel bude dbát o ochranu utajovaných informací. Městský soud se touto otázkou zabýval a v bodě 46 nyní napadeného rozsudku vysvětlil, že se ze strany ředitele žalovaného „jedná jen o nešťastně zvolenou formulaci, neboť z kontextu rozhodnutí je zcela zřejmé, že žalovaný měl tímto v úmyslu vyjádřit, že by žalobce měl dbát o řádnou ochranu informací, s nimiž by se při výkonu této funkce seznámil a které nejsou známy či přístupny třetím osobám.“ Městský soud přitom souhlasil se stěžovatelem v tom, že výkon citlivé činnosti se nevztahuje k ochraně utajovaných informací. Není tedy pravdou, jak namítá stěžovatel, že by se městský soud snažil „zachránit“ rozhodnutí ředitele žalovaného. Městský soud naopak dal stěžovateli výslovně zapravdu a shledal, že se ze strany ředitele žalovaného jednalo o omyl. Městský soud v tomto ohledu nicméně odkázal na obsah napadených správních rozhodnutí, ze kterých vyplývá, že se žalovaný i jeho ředitel zabývali bezpečnostní způsobilostí stěžovatele, nikoliv osvědčením stěžovatele pro přístup k utajovaným informacím. Taktéž Nejvyšší správní soud považuje výše citované konstatování ředitele žalovaného za omyl, který však nemá vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. V tomto ohledu zdejší soud odkazuje např. na stranu 12 sedmý odstavec rozhodnutí o rozkladu, dle kterého stěžovatel nesplňuje podmínku spolehlivosti podle § 81 zákona o utajovaných informacích, anebo na stranu 12 druhý odstavec prvostupňového rozhodnutí, kde se žalovaný zabýval spolehlivostí ve smyslu § 84 téhož zákona.

[22] Pokud jde o definici pojmu „citlivá činnost“, tak již městský soud v bodě 46 nyní napadeného rozsudku konstatoval, že tento pojem je definován v § 84 odst. 5 zákona o utajovaných informacích ve spojení s § 2a zákona o insolvenčních správcích. V tomto ohledu by vlastní definice ze strany žalovaného byla nadbytečná. Žalovaný si byl vědom toho, že v případě stěžovatele má být citlivá činnost představována výkonem funkce zvláštního insolvenčního správce (strana 1 rozhodnutí o rozkladu) a že v takovém případě se mají hodnotit ty okolnosti, které věcně souvisí s výkonem právě této funkce.

[23] Co se týče konkrétních zjištěných negativních okolností, tak ve vztahu ke společnosti Realits stěžovatel namítá, že z tohoto jeho podnikání nelze dovozovat jeho neschopnost ochraňovat utajované informace. V tomto ohledu Nejvyšší správní soud připouští, že formulace městského soudu v bodě 47 poslední větě nyní napadeného rozsudku je nešťastná: „Takovéto jednání bylo právě na straně žalobce v bezpečnostním řízení zjištěno a správními orgány ve vztahu k nezbytnosti řádného nakládání s citlivými údaji v rámci výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce správně vyhodnoceno i s ohledem na absenci sebereflexe žalobce jako s vysokou mírou pravděpodobnosti zjištěná pochybnost o zajištění potřebné **ochrany utajovaných informací** a jejich nezneužití ve vlastní prospěch žalobcem“ (zvýraznění doplnil NSS). Zdejší soud má ale za to, že tuto formulaci je nutno vnímat v kontextu bodu 46 nyní napadeného rozsudku. V něm městský soud vysvětlil, že ochrana utajovaných informací není předmětem bezpečnostního řízení a že ředitel žalovaného mířil svou formulací (bod

pokračování

[21] tohoto rozsudku) na ty informace, se kterými by se stěžovatel seznámil při výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce. Tuto formulaci je také třeba vnímat v kontextu bodu 47 citované věty, kde městský soud opět zdůraznil, že jde o „citlivé údaje v rámci výkonu funkce zvláštního insolvenčního správce“. Navzdory tomuto upřesnění tedy Nejvyšší správní soud nepřistoupil ke zrušení nyní napadeného rozsudku městského soudu, neboť z jeho kontextu je zřejmé, že otázka ochrany utajovaných informací není předmětem tohoto sporu. Zdejší soud na tomto místě připomíná, že stěžovatel nesporuje v kasační stížnosti řadu dalších závěrů, na které ve vztahu k jeho podnikání v rámci společnosti Realits upozornil městský soud v bodě 47 nyní napadeného rozsudku.

[24] Co se týče koupě nemovitosti v S., tak dle stěžovatele městský soud ani žalovaný nevysvětlili, jak může jednání stěžovatele v konkurzním řízení vést ke zneužití funkce zvláštního insolvenčního správce. V tomto ohledu odkazuje Nejvyšší správní soud na bod 48 nyní napadeného rozsudku městského soudu, kde se městský soud ztotožnil s hodnocením žalovaného. Městský soud jednak shledal, že příslušná tvrzení stěžovatele jsou rozporná, a také shledal, že stěžovatel koupil tuto nemovitost své družce proto, aby skryl skutečnost, že se sám účastní daného konkurzního řízení. V bodě 45 nyní napadeného rozsudku uvedl městský soud tuto okolnost jako jeden z důvodů, proč u stěžovatele lze pochybovat o tom, že nebude upřednostňovat vlastní majetkové zájmy, tj. že nezneužije svoji případnou funkci. Městský soud tedy tuto otázku vysvětlil. Na tomto místě je vhodné připomenout, že za negativní okolnost považuje zákon o utajovaných informacích mj. i *chování, které má negativní vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost fyzické osoby a může vést ke zneužití výkonu citlivé činnosti* (bod [18] tohoto rozsudku). Také Nejvyšší správní soud má za to, že výše popsání zjištění mohou mít na důvěryhodnost stěžovatele, jako případného zvláštního insolvenčního správce, vliv, jestliže takto skrýval svůj úmysl při nakládání s majetkem.

[25] Závěrem se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou, že Krajský soud v Ostravě v případě společnosti Radio neshledal, že by stěžovatel skutečně byl podjatý, ale shledal pouze pochybnosti o jeho nepodjatosti. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že osoba by se měla vyloučit již pro relevantní pochybnosti z nepodjatosti, nikoliv až po uskutečnění nějakého projevu podjatého jednání [§ 24 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)]. V tomto ohledu však odkazuje zdejší soud na bod 49 nyní napadeného rozsudku městského soudu, ve kterém městský soud vysvětlil, že k tíži stěžovatele jde ta skutečnost, že nesplnil svoji zákonnou povinnost a neoznámil svoji možnou podjatost, byť pochybnosti o ní byly zcela zjevné. Otázka, zda se stěžovatel cítil být skutečně podjatý či tak jednal, je tedy irelevantní.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené žádnou z kasačních námitek neshledal důvodnou, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. února 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu